

Het logo van de WTKG

Maarten van den Bosch¹

Een leuke vraag van de Werkgroep: waar komt het logo van de WTKG vandaan en hoe is dat gemaakt? Dat is een heel verhaal.

In 1969 was de WTKG zover gegroeid dat het besef ontstond dat er inmiddels sprake was van een serieuze vereniging op hoog niveau. Dat moest met een logo worden bezegeld. De inspiratie kwam uit mijn verzameling middeleeuwse munten: ronde schijven edelmetaal met een afbeelding en een randschrift, door de muntmeester geslagen met een stalen stempel als keurmerk voor de waarde en betrouwbaarheid ervan. De ronde stempel als symbool van degelijkheid, overigens evenals de poststempels rond 1969 die ook rond waren. De naam van de vereniging bestond al, die moest echter in een cirkelvorm worden verwerkt. Als afbeelding werd een neutraal fossiel gekozen, geïnspireerd op *Aturia* uit groeve De Vlijt bij Winterswijk, dat sterk werd geabstraheerd. *Aturia* is min of meer rond, is een kosmopolitisch en pelagisch levend dier, een mooi symbool voor een brede kijk op de dingen.

Er zijn een tiental schetsen en proefontwerpen gemaakt, eerst met potlood, later met opgeplakte lettertjes. Een laatste proefontwerp is in het archief van de WTKG bewaard gebleven, zie hieronder. We zien hier de 'Aturia' met 13 zichtbare kamers en een slordig geplaatst randschrift met slecht verdeelde letters. Dit werd als rommelig ervaren, het aantal kamers werd teruggebracht naar 8, dat oogde vriendelijker en de mondopening werd nog verder verkleind om

een betere cirkel te krijgen. De tekst werd in een minder vette letter uitgevoerd en beter verdeeld. Tussen begin en einde van de regel werd een stip toegevoegd. Deze stip werd de bovenzijde, evenals de mondopening van het fossiel.

De uiteindelijke uitvoering was een heel karwei. In die tijd moest nog alles handmatig getekend worden, er waren alleen fotografische hulpmiddelen om een tekening te vergroten of te verkleinen. Met de moderne tekenkamertechnieken van toen, waarmee ervaring was opgedaan bij de Rijkswaterstaat, werd het fossiel netjes op papier gezet, zo'n 10 à 12 centimeter in diameter. De vorm werd met de passer en potlood nauwkeurig geconstrueerd. Het inkten gebeurde met een Graphos pennenset langs een geleider, een technisch tekensysteem uit die tijd. Dat is een inkthouder, een soort vulpen, met daarop verwisselbare pennetjes van diverse dikte en vorm. Die konden opgeklapt worden om schoon te maken. Zodra de inkt droog was konden de hulplijnen van potlood weggegomd worden.

Het randschrift met de naam van de Werkgroep is afzonderlijk gemaakt op transparantpapier. De hulplijnen werden met potlood en passer uitgezet op de achterzijde. De tekstregel, die eerder met afwrijfletters was gemaakt (Letraset) kon eronder worden gelegd als hulpmiddel voor de juiste letterverdeling. Dat was een hele klus, de letter was een cursief, dat is niet makkelijk. Vervolgens werd de definitieve regel binnen de cirkel opnieuw met Letrasetletters op de voorzijde afgewreven en de hulplijnen aan de achter-

laatste proefontwerp met uitgeknipte en opgeplakte letters

en het uiteindelijke ontwerp

zijde weggegumd. Deze werkwijze was noodzakelijk omdat hulplijnen aan de voorzijde niet kunnen worden weggegumd als de Letrasetletters aangebracht zijn, die letters kunnen daar niet tegen.

Vervolgens werd de tekening van het fossiel door Ben Collet van de tekenkamer van het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie fotografisch op het juiste formaat gebracht. De uitgeknipte afdruk werd daarna op het transparant met het al aangebrachte randschrift in de juiste positie met lijm door mij ingemonteerd. Deze samenstelling werd vervolgens door Ben Collet op celluloid vastgelegd. Op dit negatief konden de ongerechtigheden, zoals zichtbare 'plakrandjes' van het fossiel worden weggewerkt met zwarte lak. Met dit negatief konden afdrukken van het logo op verschillend formaat worden gemaakt. Van deze afdrukken zijn er nog exemplaren in het archief van de WTKG teruggevonden, maar de originele tekening van het fossiel, evenals de montage en het negatief zijn niet meer boven water gekomen. Die zijn wellicht bij Ben Collet tussen de spullen van de tekenkamer achtergebleven.

Het logo is voor het eerst toegepast op het omslag van de Mededelingen Vol. 7, no. 1 uit februari 1970. En natuurlijk op de juiste manier: met de stip boven, dat is het meest in evenwicht. Het logo verving de aardige pentekeningen van mollusken van Arie Janssen die altijd op het omslag te zien waren.

¹*Maarten van den Bosch, Vredenseweg 23, 7101 LK Winterswijk, email: bo50700@concepts.nl*